MIELIPIDE

Kotieläinten hyvä hoito ei ole aina rahasta kiinni. **TIMO KÄSSI KOLUMNISSAAN**

LUKIJALTA

Liikenneministerin salkku raskas Kyllöselle?

Hyvä Merja Kyllönen, olette astunut liikenneministerin suuriin saappaisiin ja saaneet ministerin raskaan ja vaativan salkun kannettavaksenne. Oletteko missään vaiheessa miettinyt toimintaanne liikenneministerin vaativassa toimessa?

Oletteko ollenkaan tietoinen tieverkostomme vakavasta rappeutumisesta, joka on suuri uhka liikenneturvallisuudelle?

Entä oletteko tietoinen niistä rasitteista, jotka on asetettu jatkuvasti kohoavien kustannusten muodossa ammattiliikenteellemme?

Esimerkkinä polttoaine, vakuutukset, palkka ynnä muut sellaiset kustannukset, jotka lankeavat liikenteenharjoittajien maksettaviksi. Puhumattakaan järjettömistä jatkokoulutuksista, jotka suovat tilaisuuden välistä vetäjille rahastaa ammattilaisia olemattomasta koulutuksesta.

Liikenneministeri Kyllönen, keskittykää todellakin vain ja ainoastaan faktoihin.

Olette erottanut Juhani Tervalan syyttäen häntä itsevaltaisesta toiminnasta, mutta olette kuitenkin itse syyllistynyt vastaavaan toimintaan melskatessanne ja vaatiessanne päitä vadille.

Nyt kun olette joutunut arvostelun kohteeksi asiaan kuulumattoman toimintanne johdosta ja huomannut, että saappaat jalassane ovatkin käyneet liian suuriksi ja raskaiksi, salkku painaa yhä enemmän kädessänne ja vastuu harteillanne.

Olette julkisuudessa alkanut kerjätä säälipisteitä valittamalla, että nuoren naisministerin harteille kasataan kohtuutonta taakkaa.

Ihmettelen suuresti, miksi ette ajatellut tällaista mahdollisuutta ennen kun otitte vastaan ministerin postinne. Vai tuntuiko tarjous silloin niin houkuttelevalta, että ette ajatellut kykyjenne riittävyyttä kyseisen postin hoitamiseen.

Kysynkin vielä lopuksi, olisiko järkevämpää luopua ministerin tehtävistä ja luovuttaa ne henkilölle jolla on kykyjä hoitaa kyseinen posti, vai jatkaa katkeraan loppuun.

Antero Veijonen
liikennöitsijä
Järvenpää

ANTTI RAATIKAINEN

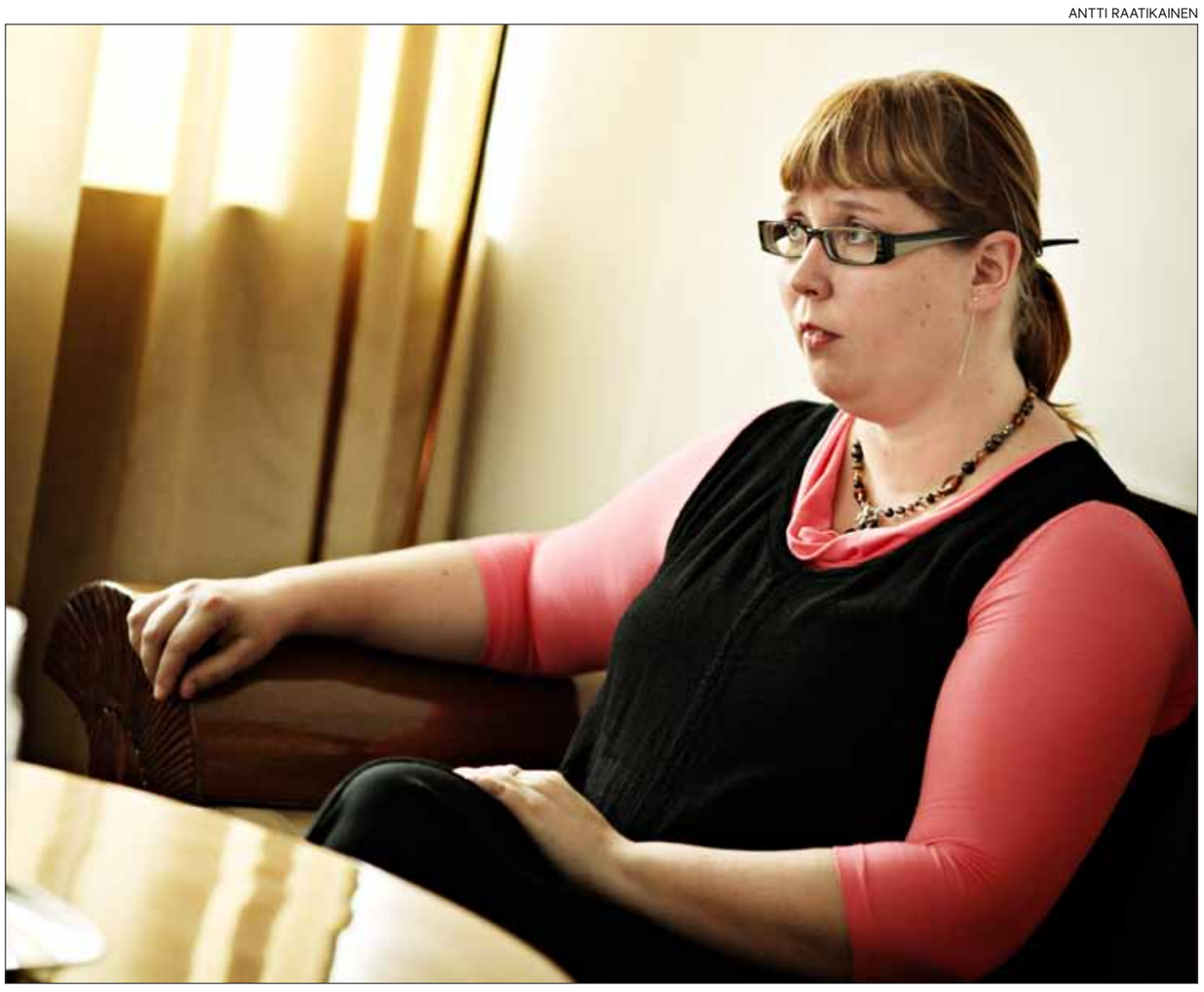

Merja Kyllönen, tehkää jotain ennen kuin tieverkko rapautuu täysin, Antero Veijonen ja Jari Myllykoski vaativat.

Jälkirahoitusmallilla apua ahdinkoon

Syyskuussa tein liikenneministeri Merja Kyllöselle kirjallisen kysymyksen liittyen VT 8:n rahoittamiseen jälkirahoitusmallilla.

Lokakuussa ministeri Kyllönen vastasi ja katsoi, ettei aikataulu VT 8:n kohdalla anna siihen mahdollisuuksia.

Viimeisin uutinen kertoo, ettei liikenneinvestointeihin ole varattu riittävästi rahaa. Miten siis toteutamme tulevaisuudelle kaavailtuja liikennehankkeita?

Rohkenenkin siis edelleen esittää, että hallitus ja tietysti liikenneministeri Kyllönen pohtisivat uudelleen erilaisten rahoitusmallien käyttöönottoa. Tähän ei pitäisi olla mitään poliittista kynnystä, koska jo hallitusohjelmassa on sitouduttu selvittämään liikennehankkeiden toteuttaminen.

Valtiovarainministeriö asetti työryhmän selvittämään edellytyksiä uusien keinojen hyödyntämiselle liikenneinvestoinneissa. Osana tätä työtä selvitettiin myös valtion säästömahdollisuudet ja muut tehokkuushyödyt Infra Oy -nimellä kulkevan valtionyhtiön avulla. Valtionyhtiön valmistelun pohjalta ei jälkirahoitusmalleja kuitenkaan olla toteuttamassa.

Nyt olisi oiva tilaisuus laajentaa ajattelua siten, että myös kuntien yhdessä perustamat osakeyhtiöt olisivat mukana helpottamassa liikennehankkeiden rahoitusta.

Kunnat voisivat edistää itselleen tärkeitä liikennehankkeita perustamalla omia projektiyhtiöitään, jotka valtion takaamina hankkisivat uusiin teihin tarvittavat pääomat.

Myös alueiden yksityisyrittäjät voisivat osallistua näihin yhtiöihin ja sitä kautta olla mukana rahoittamassa hankkeita. Valtion ja kuntien kanssa sovittaisiin investoinnin takaisinmaksuaikataulusta.

VT 8 on länsirannikon elinkeinoelämän tärkein väylä. VT 8:n kunnostamiseen on varattu 100 miljoonaa euroa, mutta tuolla rahalla Turku–Pori-väli ei tule kuntoon.

Alueen kunnat näkevät kunnostamisen tärkeyden ja ovat siihen sitoutuneet – miksi emme siis antaisi luovuudelle tilaa, jos kunnilla olisi tahtoa?

Näin irtisanomisaallon pyyhkiessä Suomen yli ei pidä unohtaa työllistämisen merkitystä.

Jari Myllykoski
kansanedustaja
(vas.)

Rahasta tiukkaa

Ylen rahat, minne ne menee, kun ei edes ”Toljanteria” kehdata tehdä. Herrojen piip kai.
Pakkovero

Miksi?

Miksi kaikki kaupunkilaiset luulevat maanviljelijöitä rikkaiksi? Täällä ollaan peeaa, vaikka koneita ja maita onkin, kiitos ”kannattavan” tuotannon.
Ei nimimerkkiä

Miksi Valio laskee tiettyinä kuukausina tuottajahintaa edelleen vaikka maitopula jatkuu? Jäänne menneistä ylituotanto vuosista.
Ei nimimerkkiä

Neuvo

Hyvä neuvo uusille isännille: vanhemmat ensin pois tilalta, jos eivät osallistu tilan töihin. Kokemuksesta tiedän, ettei toimi muuten. **Emäntä**

Jotakin tolkkua

Tasapuolisuuden vuoksi olisi kaupunkiympäristössä kiellettävä sisävessojen käyttö, mikäli puhdistamot laskevat paskat suoraan vesistöön tulvien aikana. **Ei nimimerkkiä**

Omistajan osa

Osuuskunnissa tuottaja/omistaja on pohjasakkaa, niin kauan kun annamme siihen luvan.
Herätkää vaatimaan

Kokemuksia

Terhi Torikka. Tule mukaan katsomaan, kun hirvi ammutaan metsään. Aamulla ei ole nähtävissä suolenpätkääkään. Kyllä luonto hoitaa. **Matti**

VIERASKOLUMNI

Oikeutta tuottajille

Toimittaja Elina Lappalaisen saama Tieto-Finlandia-palkinto ei mennyt huonoon osoitteeseen.

Syötäväksi kasvatetut -kirja on nuorelta toimittajalta hyvä puheenvuoro ruokaketjun alkupään nykytilasta ja mielellään myös tulevaisuudesta. Lappalainen on tehnyt paljon työtä paneutuessaan niin alkutuotannon kuin elintarviketeollisuudenkin toimintaan.

Syötäväksi kasvatetut käy oppikirjaksi niille, jotka haluavat saada puolueetonta tietoa siitä, miten eläimiä maatiloilla hoidetaan.

Lappalaisella on omakohtaista kokemusta sukulaispaikan lehmistä ja lypsystä lypsyasemalla. Hän pohtii kirjassaan aivan samoja asioita joita tällainen kolmekymmentä vuotta alalla toiminut alkutuottaja on kohdannut jokapäiväisessä elämässään.

Maidontuottajana voin sanoa, että Lappalainen on erittäin hyvin perillä tämän päivän karjanhoidosta.

Kirjan teksti on niin painavaa luettavaa, että ihmettelen, ellei kirjassa esille tulevista asioista käydä laajaa, koko tuotantoalaan liittyvää keskustelua.

Elina Lappalainen pohtii, onko oikein, että lehmä seisoo kaulastaan parteen kytkettynä.

Mikä onkaan yleisin navettatyyppi, kysyy naapuri pilke silmäkulmassa. Se on tietysti tyhjillään oleva parsinavetta, joita Suomesta löytyy parisataatuhatta. Jotta loputkin lehmät vapautuisivat pääkahleestaan, on tultava vielä muutama tuhat uutta tyhjää parsinavettaa.

Lehmien vapautus ei toteudu ilman suuria investointeja. Tällä hetkellä puolet lehmistä asuvat vapaina pihatoissa, mutta toinen puoli maidosta eli reilu miljoona tonnia herutellaan parsinavetoissa.

Jotta voitaisiin korvata nykyiset parsinavetat, pitäisi rakentaa tuhat kahden robotin navettaa. Investointimenona se tarkoittaa 1,5 miljardia euroa. On hyvä muistaa, että koko maatalouden myyntitulot ovat vuodessa noin 2,3 miljardia euroa ja maataloustulo jää alle miljardin euron.

Kotieläinten hyvä hoito ei ole aina rahasta kiinni.

Vain puolet nupoutettavista vasikoista nukutetaan ja kipulääkitään. Eläinlääkärinkäynnin muun hoitotyön yhteyteen sijoitettu nupoutus maksaa joitakin euroja vasikkaa kohden.

Vasikoiden hyvinvointi on enemmän tahto- kuin kustannuskysymys. Tahtoon tosin vaikuttaa hyvin paljon tilan työvoimatilanne.

Ruuan hinnasta on käyty koko syksyn kiivasta keskustelua. Tuottajajärjestön hyvin onnistunut ruokatempaus toi julki viljelijöiden taloudellisen ahdingon. Tuottajien rahat eivät meinaa riittää edes muuttuviin kustannuksiin.

Tee siinä sitten eettisemmän tuotannon eteen investointeja, kun rahat eivät riitä rehulaskuihin.

Elina Lappalaisen kirjaa lukiessa tuli mieleen, että ruuan hinnoittelu olisi laitettava kokonaan uusiksi. Eläinten hyvinvointi ja karjanomistajien jaksaminen on näyttävä tuottajahinnoissa.

Tuottajien asema tuotteen hinnoittelussa on hankala, vaikka suuret elintarviketeollisuusyritykset ovat viljelijäomisteisia. Viljelijä saa aina sen, mitä muilta jää.

Oikeudenmukaisempi hinnoittelu lähtee siitä, että viljelijän kustannukset, palkka ja korvaus tuotantoon sijoitetusta pääomasta määritellään ensin ja sen jälkeen ruokaketjun muut toimijat määrittävät omat kustannuksensa.

Vastineeksi oikeudenmukaisesta ruuan hinnoittelusta viljelijät sitoutuvat eettisesti hyvään tuotantoon ja ympäristön kannalta kestäviin viljelymenetelmiin. Näinhän suurin osa viljelijöistä jo nyt toimii.

Toivottavasti asiallinen keskustelu ruuasta, sen alkuperästä ja tuotannon eettisyydestä jatkuu.

TIMO KÄSSI
on talonpoika Uuraisilta.

timok@elisanet.fi

Ihme ja kumma

Suurten kauppojen takamarkeilla on kierrätyspisteitä – hyvä niin. Pullot ja purnukat, paperit ja kartongit ja ties mitä muuta.

Mutta ei ole sijaa sille tavanomaiselle jätteelle, mitä tulee jokaisesta kauppareissusta. Ovelaa on, että edes sille muovipussille ei ole paikkaa – millä ne lasit ja metallit tuodaan?

Paljon puhutaan kauppojen suuresta osuudesta ruokalaskuun. Totta on. Kohtuullista olisi, että se ottaisi edes myymänsä pakkausjätteet hoteisiinsa. Että olisi myös suuri jätekontti näitäkin varten.

Ruokaa sanotaan halvaksi, vaan se jälkihoito jätemaksuineen ja ekoineen jää kuluttajan kontolle – ja siten ei olekaan niin halpaa? Epäreilua. Ulkomailtakin tulleet pakkaukset on meidänkin itse hävitettävä ja maksettava. Sekin tosi epäreilua.

Nyt tosihienot jäteautot risteilevät harvaa maaseutua etsien jätepönttöjä – eivät ne sitä ilmatteeksi tee. Bisnestä ympäristön kustannuksella kautta maailman, joten lähes kaikki ovat ulkomaisia firmoja.

Maaseudulla pitäisi olla vaihtoehto pienimuotoiseen jätteiden palautukseen. Samalla se muovipussukka tulisi keräysastiaan kauppareissulla? Eivät kesämökkiläisetkään sitä pahana pitäisi.

Jätejutut mummojen pissoista maaseudulla ovat ympäristöviranomaisen suurena huolena. Voi että.

Ja jätepönttö tyhjennetään jokaisen asukkaan tontilla – vaikkapa olisi tyhjä. Ja lasku tulee. Näin on säädetty lakisääteiseksi.

Ajattelisi, että kauppa, posti ja pankki olisi oltava ensisijaisesti lakisääteisiä asioita maaseudullakin. Ja linja-autoliikenne. Eihän jätettäkään voi tulla – ellei ole kauppaa tai kulkumahdollisuuksia? Vaan jätteetkin kelpaavat.

Ennen julkinen, eli kunnallinen ja valtion laitokset, auttoi yrityksiä ja kansalaisia toimissa. Ja sitä kautta tuli verotuloja. Häpeä sanoa, mutta nyt nämä suorastaan ryöstävät – koska ovat monopoliasemassa.

Näin käytetään väärin hallitsevaa asemaa ja kilpailutilannetta, mutta viranomaiset sen kun vain torkkuvat. Verorahoilla heidätkin elätetään.

Esko Rajala
Ilmajoki

Maailmamme loppuu ulkolamppuihin

Maapallon ilmasto lämpenee ja muuttuu kovaa vauhtia. Viime viikot ovat olleet viitisen astetta tavanomaista lämpimämpiä.

Voisimmeko tehdä jotain muutosten estämiseksi?

Voisimme käyttää silmiemme hämärässä näkemiseen tarkoitettuja sauvasoluja, tai tarpeen mukaan henkilökohtaisia lamppuja kulkiessamme ulkona sen sijaan, että poltamme pihavaloja, monesti vieläpä kilpaa päivänvalon kanssa, aamuisin ja iltapäivisin. Joitakin pihoja valaisevat kilvan lamput kadun varrella, oven päällä ja pihatolpissa sekä kaamosvalot ja kynttilät.

Tievalojen ilmastoa lämmittävä vaikutus on huomattava, eikä valaistus ole tarpeen, kun ajoneuvoissa on tehokkaat valot. Mahdolliset varkaatkin tulisivat paremmin huomatuiksi, kun poikkeava valo erottuisi paremmin pimeässä.

Luonnonvalossa voisimme ihailla sarastavia ja hämärtyviä maisemia, kuutamoa ja tähtitaivasta. Nyt maailmamme loppuu näköalattomasti ulkolamppuihin.

Jos on joku valojenpolttamiseen velvoittava sääntö, tässä ympäristötilanteessa sen noudattamatta jättäminen ilmaston hyväksi on välttämätöntä.

Langattomien laitteiden tarvitsemat mikroaallot lämmittävät hiukan kaikkea, mihin ne törmäävät ja minkä läpi kulkevat. Mastoihin, vesitorneihin ynnä muille korkeille paikoille sijoitetuista tukiasemista pääsee paljon lämpöä hukkaan.

Teemme palveluksen sekä itsellemme että ympäristöllemme, kun suljemme kännykkämme ja muut langattomamme ainakin yöksi tai aina, kun emme niitä käytä.

Jokainen voi osaltaan estää ilmaston lämpenemistä ja samalla säästää sähköä.

Katariina Perttula
terveydenhoitaja
Vesilahti

Ulkona poltetaan lamppuja monesti ihan turhaan, kirjoittaa Katariina Perttula.

MARKKU VUORIKARI

Totuus julki

Entä nyt Kreikka ja pieni jäsenmaa Suomi? Annetaan ajan kulua, kyllä sieltä teille vielä ymmärrys tulee.

Eurooppa-rahalle tulee yhä paheneva pula-aika. Kreikalle tarjottiin rahaa, vaikkei lainanottajilla ole mahdollisuuksia selviytyä maksuvelvoitteistaan. Sanotaan Suomen olevan vaikeuksissa. Hyvä on lopultakin se todeksi myöntää.

Suomalaisten tulee huomioida ja tottua, että itsenäisenä itseään pitävään maahan tulee yhä syvenevä pula-aika. Sellainen lyö leimansa kaikkiin EU-maiden kansankerroksiin voimakkaana – Suomessakin – aikataulussa vielä ollaan.

Heikki Penttinen
Äänekoski

Lukijalta-osasto

■ Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.
■ Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717. Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”. Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi*

Miksi eri säännöt?

Länsinaapurilla demokraattinen järjestelmä, jossa hallinto on kansalaisia varten. Meillä hierarkkinen järjestelmä, että jos on pokat asetettu, niitä on kumarrettava! Esimerkiksi lannanlevityksen takaraja.
Tuomo

HUIDUNPERÄ

Maahanmuutto jatkuu

Meillä keskustellaan nykyisin muun ajankohtaisen ohessa tämän päivän maahanmuuttajistamme. On havaittavissa jopa kritiikkiä ilmiötä kohtaan.

Se johtunee ymmärrettävästi siitä, että omaa väkeämme on viime aikoina lomautettu, jopa sadoittain irtisanottu.

Toisaalta tiettyjä työperäisiä maahanmuuttajia kaivataan meille erinäisille aloille.

Työministeriö totesi vuosikymmen sitten, että työmarkkinoilta poistuu lähivuosina enemmän väkeä eläkkeelle kuin tulee uutta tilalle. Vuosikymmen sitten muun muassa EU:n ulkopuolisille myönnettiin 22 000 työlupaa.

Nyt on pulaa muun muassa lääkäreistä ja sairaiden ja vanhusten hoitajista.

Väestökeskustemme kunnallisiin lasten päivähoitoloihin on vanhempien vaikea saada alle kouluikäisiä perillisiään, kun koulutetuista lastenhoitajista ja lastentarhanopettajista on pulaa.

Vierastyöläiset ovat meillä paitsi ajankohtainen myös historiallinen ilmiö. Nyt olemme vierastyöläisten vastaanottajia, kun aikanaan olimme itse vierastyöläisinä maailmalla.

Pohjanmaan maaseutuoloissa syntyi 1860-luvulla nuorten miesten liike, kun perheissä vanhin veli tapasi saada kotitilan haltuunsa, eikä nuoremmille veljille vielä siinä vaiheessa löytynyt työuraa yhteiskunnassa.

Muuttoliike tuli avuksi, ja ilmiöstä tuli valtakunnallinen.

Ensimmäiset muuttajamme lähtivät Oulun ja Vaasan lääneistä Amerikkaan. Maasta muuttavien määrä nousi 1890-luvulle tultaessa viiteentuhanteen vuodessa.

Vuonna 1902 saavutettiin lähtijöiden, nuorenpuoleisten talollisten ja torppareiden, huippu. Heidän määränsä nousi yli 23 000:n.

Vuonna 1920 Yhdysvallat alkoi rajoittaa vastaanotettavien siirtolaisten määrää, 560:een vuodessa. Jo silloin siellä oli Suomessa syntyneitä 150 000 ja heillä lapsia 152 000.

Kaikkiaan menetimme vuosina 1835–1930 Yhdysvaltoihin 380 000 suomalaista. Vuoteen 1950 mennessä Suomessa syntyneiden määrä sitten väheni vajaaseen 93 000:een.

Merkittävää oli, että Yhdysvaltoihin muuttaneet pääsivät siellä tilanomistajiksi. Hallitus luovutti heille ilmaiseksi viljelykelpoista maata. Saajat raivasivat sen, ja elinkelpoiset farmit syntyivät.

Kielitaidon karttuessa maahanmuuttajat alkoivat sittemmin päästä palveluammatteihin ja myös liikealalle.

Toistamiseen suomalaiset kokivat vastaavan siirtolaisuuden lähinaapurissa Ruotsissa 1960-luvulla, kun maataloutemme koneellistumisen ja ylituotannon seurauksena toteutettiin peltojen paketointi.

Tällöin 300 000 suomalaista lähti Ruotsiin työnhakuun perheineen. Sikäläinen teollisuus tarjosi työpaikkoja, ja muuttajistamme tuli naapurin suurin vierastyöläisten ryhmä.

Suomesta muuttajia pyrittiin auttamaan. Presidentti Kekkonen kävi Ruotsissa jopa ohi protokollan tapaamassa maanmiehiään ja -naisiaan heidän keskusliittonsa suurkokouksessa ja valoi heihin uskoa ja rohkeutta.

Vierastyöläiset, maahanmuuttajat, ovat pitkään olleet yleismaailmallinen ilmiö ja merkittävä tekijä maailmantaloudessa.

Aasiasta, Latinalaisesta Amerikasta ja Afrikasta saapuneiden vierastyöläisten arvioitiin äskettäin lähettävän 300 miljardin dollarin rahamäärän perheilleen kotimaahan, mikä merkitsi kolmannesta näiden valtioiden bruttokansantuotteesta.

Suomalaissiirtolaiset, tyypillistä yhdistysväkeä kun ovat, ovat tavanneet perustaa omat järjestönsä uusille asuinsijoilleen Australiaa myöten. Heillä on omakieliset äänenkannattajansakin.

Nyt kaukaisia maahanmuuttajiamme meistä erottavia tekijöitä ovat kulttuuri, uskonto, usein ihonväri.

Muuttajat toimivat julkisen liikenteen bussien kuljettajina, rakennuksilla, tietyömailla, monissa muissa tehtävissä työntekijöinä. Meillä on myös akateemisesti koulutettuja maahanmuuttajia, jotka ovat vuosia toimineet täällä lääkäreinä tai insinööreinä.

Arvostettua on taitonsa ja vastuuntuntonsa työssään ja toimissaan sekä hyvä suomen kielen taito.

Pohjoismaista olemme vähäisimmän maahanmuuton kohde, kun Ruotsi on vierastyövoiman suurin vastaanottaja. Maahanmuuttajia tuli vuonna 2010 meille 26 000, Tanskaan 68 000, Norjaan 74 000 ja Ruotsiin peräti 99 000.

Syytä on muistaa, että olimme erityisen suuri asuttaja heti viime sotiemme jälkeen. Silloin Karjalan siirtyessä rauhanteossa itänaapurille Karjalan neljäsataatuhantinen väestö asutettiin tynkä-Suomeen.

Huidunperällä totesimme olevan paikallaan, että me, maan kantaväestö, suhtaudumme myönteisesti ja asiallisesti meille tulleisiin maahanmuuttajiin, näihin parhaansa tekeviin, työperäisiin ja vastuuntuntoisiin.

Pienessä pohjoisessa maassa, uusissa olosuhteissa he ovat myös hankkineet hyvän suomen kielen taidon.

HEIKINTYTÄR